

Przyjmuje się, że protoplastami współczesnych nowofundlandów są psy zamieszkujące kiedyś Nową Fundlandię, wyspę położoną u wybrzeży Kanady. Nowofundland, potocznie zwany wodolazem, to pies potężnie zbudowany, o harmonijnej sylwetce, posiadający predyspozycje do pracy w wodzie.

Wysokość w kłębie: psy ok. 71 cm, suki ok. 66 cm. Odstępstwa w zakresie paru centymetrów są dopuszczalne przy zachowaniu proporcji. Waga: psy 60-70 kg, suki 50-60 kg. Temp. 38,5°C. Usposobienie łagodne, opanowane.

Nowofundlandy dojrzałość osiągają w 2 roku życia, natomiast ich średnią długość życia określa się na 10-12 lat. Za psiego weterana uznaje się osobnika w wieku ok. 7-8 lat.

Szata nowofundlandów jest dwuwarstwowa, wodoodporna. Nowofundlandy zalicza się do psów twardowłosych, ich włos pokrywowy jest umiarkowanej długości i powinien być prosty, choć delikatne pofalowanie jest dopuszczalne. Mają miękki i bardzo gęsty podszerstek.

Umaszczenie: czarne, biało-czarne, brązowe (od piaskowego do czekoladowego brązu). U odmian czarnych i brązowych dopuszczalne są białe znaczenia. Warto również zaznaczyć, że występują umaszczenia nieakceptowane przez federację kynologiczną, tj. szary, biało-brązowy, biało-szary.

Fot. 1. Czarny nowofundland.

Fot. 2. Brązowy nowofundland.

Fot. 3. Nowofundland czarny z białym znaczeniami tzw. irlandzkimi.

Fot. 4. Biało-czarny weteran z włoskiej hodowli.

Fot. 5. Pokładanie się nadgarstków w czasie wymiany zębów.

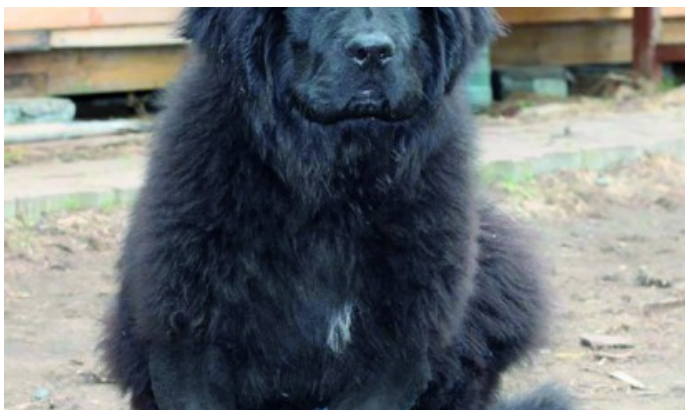
Fot. 6. Biało-czarny szceniak, 4,5 miesiąca.

Fot. 7. NFA, deformacja jednej kończyny.

Fot. 8. NFA, szczenię.

Fot. 9. NFA, szczenię.

Fot. 10. NFA.

Żywienie

Nowofundlandy zalicza się do ras pierwotnych, które kształtowały się w srogich warunkach, dlatego mają predyspozycje do efektywnego wykorzystywania pożywienia [1]. W ciągu życia każdego molosa newralgicznym momentem jest okres szczenięcy, który wiąże się z wieloma dynamicznymi zmianami. Pies zwiększa swoją masę urodzeniową nawet 100-krotnie. Dobrze zbilansowana i dobrej jakości karma zapewnia prawidłowy wzrost rozwijającemu się szczenięciu.

Z doświadczenia autora wynika, że odjęcie 15-20% z dawki dobowej karmy wpływa

korzystnie na rozwój delikatnego i plastycznego układu szkieletowego. Oczywiście, w opinii wielu osób nieposiadających odpowiedniej wiedzy na temat hodowli psów, tłusty szczeniak z gęstym, puszystym futrem uznawany bywa za „uroczego” w porównaniu z jego szczuplejszymi rówieśnikami, lecz zbyt duże obciążenie w okresie wzrostu może mieć destrukcyjny wpływ na rozwijające się kości i stawy. Konsekwencją przekarmiania szceniąt bywa dysplazja stawów lub deformacja kończyn. Otyłe szczenięta w późniejszym wieku mają też tendencję do gromadzenia zbędnych kilogramów.

W momencie wymiany zębów organizm ma znacznie zwiększone zapotrzebowanie na fosforan wapnia, a w tym czasie następuje również intensywny wzrost kości długich. Należy pamiętać, że w ciągu 3-5 miesięcy u psów następuje wymiana zębów mlecznych na stałe, dlatego fizjologiczne jest wtedy niewielkie pokładanie się nadgarstków.

Współcześnie dostępne karmy komercyjne są bardzo dobrze zbilansowane, dostosowane do wielkości i wieku psów. Dodatkowa suplementacja u prawidłowo rozwijających się psów nie jest wskazana. Wdrażanie suplementów mineralno-witaminowych u rosnących psów powinno być potwierdzone badaniem krwi. Obecnie niedobry witaminowe i deficyty związków mineralnych rozwijają się bardzo rzadko.

Najczęściej w okresie wzrostu nadużywana jest witamina C, natomiast spośród związków mineralnych - wapno. Hodowcy karmią szczenięta dużymi dawkami witaminy C, argumentując, że jest ona niezbędna do zapewnienia prawidłowego rozwoju kości i tworzenia kolagenu. Oczywiście tak jest, lecz psy potrafią samodzielnie wytwarzać odpowiednie ilości kwasu askorbinowego i nie ma konieczności dostarczania dodatkowej ilości tej witaminy z pokarmem [2].

Suplementację wapnia prowadzi się z uwagi na kluczową rolę, jaką odgrywa ono w rozwoju i wzroście kości. Często w celu usprawnienia wzrostu szkieletu i zapobiegania chorobom rozwojowym do pokarmu rozwijających się psów dodawany jest wapń. Nadmiar tego pierwiastka wiąże się z kilkoma potencjalnymi zagrożeniami. Nadmiar Ca w diecie prowadzi do niedoboru innych substancji odżywczych i może przyczynić się do nieprawidłowego rozwoju kośćca [2]. Badania pokazują, że jego zwiększona zawartość przyczynia się do powstawania osteochondrozy, powiększenia stawów, zakłócenia wchłaniania niektórych związków mineralnych (cynku, żelaza, miedzi), deformacji kończyn oraz upośledzenia wzrostu zwierząt [2].

Należy pamiętać, że podawanie profilaktycznie jakichkolwiek suplementów prawidłowo rozwijającemu się psu może przyczynić się do zaburzenia ich fizjologicznego wytwarzania w organizmie, czym możemy osiągnąć skutek odwrotny do zamierzonego.

Jedyne dodatki, jakie autor stosuje w swojej hodowli w okresie wzmożonego wzrostu, stanowią siarczan glukozaminy i siarczan chondroityny, ponieważ w dostępnych karmach jest ich zbyt mała ilość. Glukozamina i chondroityna to organiczne związki chemiczne pochodzenia naturalnego, które przyczyniają się do usprawnienia funkcjonowania chrząstki stawowej, przez co wpływają na zmniejszenie odczuwania bólu oraz pomagają w zwalczaniu stanu zapalnego. Dodatkowo przyspieszają odbudowę stawów. Wytwarzanie glukozaminy i chondroityny spada wraz z wiekiem, dlatego ich suplementacja jest wskazana u psów dojrzałych, wchodzących w okres starzenia.

Codzienną dawkę dobową karmy dla dorosłego psa należy podzielić na dwa razy (najlepiej rano i wieczorem). Nowofundland to rasa z głęboką klatką piersiową, zatem jest predysponowana do skrętu żołądka. Rozkładając dzienną porcję na dwa mniejsze posiłki, ograniczamy jej ilość i obciążenie treścią pokarmową żołądka. Zmniejszamy w ten sposób w pewnym stopniu możliwość wystąpienia skrętu. Pożywienie oraz woda powinny być serwowane na nieznacznym podwyższeniu, ponieważ spożywanie pokarmu czy picie wody z poziomu podłogi jest dla tak dużych psów niekomfortowe (psy, chcąc dosięgnąć miski, rozstawiają szeroko kończyny). Należy przy tym brać pod uwagę fakt, że podawanie posiłku na podwyższeniu może przyczyniać się do wystąpienia skrętu żołądka, ponieważ psy połykają dużo więcej powietrza przy każdorazowym pobieraniu pokarmu, co sprzyja gromadzeniu się gazu w żołądku.

Nowofundlandom, które łąpczywie pobierają pokarm, można podawać posiłki w pojemnikach o większej powierzchni (np. brytfanka), co zmusi je do zjedzenia tej samej ilości krokietów w dłuższym czasie. Karmiąc w ten sposób, niektóre psy można nauczyć gryźć kroiety, co jest ważne dla stanu uzębienia. Obróbka mechaniczna karmy w jamie ustnej ogranicza ilość osadzającego się kamienia nazębnego, która również jest istotna dla prawidłowego trawienia.

W przypadku osobników, które nie gryzą krokietów, a łąpczywie je połykają, należy zmienić karmę z przeznaczonej dla bardzo dużych psów na karmę dla psów dużych. W większości przypadków skład jest identyczny lub zbliżony, a istotna różnica polega na wielkości krokietów. U takich psów wstępny proces trawienia, który prawidłowo odbywa się w jamie ustnej, jest pomijany, wobec czego brak pierwszej fazy obróbki pożywienia. Przyczynia się to do obciążenia żołądka, niedokładnego i utrudnionego trawienia oraz wzdęć.

Zdrowie

Na przestrzeni kilku ostatnich lat nowofundlandy zmieniły się znacząco. Większa dostępność obcego materiału genetycznego i licznych importów zaowocowała pięknymi okazami,

którymi Polacy mogą się szczycić na arenie międzynarodowej, niestety przyczyniła się ona również do rozwoju chorób wcześniej rzadko występujących u rasy lub wręcz nieznanymi. Współczesne nowofundlandy w większości reprezentują typ amerykański. Potężnie zbudowane, duże psy o grubej kości mają mocne głowy z obfitymi grzywkami na czaszce. Kończyny są dużo lepiej kątowne, co przyczynia się do doskonalszego i płynniejszego ruchu.

Dysplazje

Chorobą, która obciąża linię nowofundlandów, jest dysplazja stawów biodrowych (HD), wg najnowszych badań w dużym stopniu jest ona chorobą dziedziczną. Jednostka ta jest przekazywana w sposób poligenowy, dlatego dość ciężko ją wyeliminować. Na zaburzenie budowy i rozwoju stawu biodrowego wpływa wiele czynników. Powstają one poprzez korelację dziedzicznych predyspozycji (szacuje się, że nawet 70-80%) oraz wpływów środowiskowych (tj. żywienie czy aktywność fizyczna). Należy zaznaczyć, że dysplazja stawów biodrowych nie należy do chorób wrodzonych. Szczenięta ze skłonnościami do dysplazji rodzą się z prawidłowymi stawami biodrowymi. Jeśli u rosnących szczeniąt, w wieku 4-5 miesięcy, występują jakiegokolwiek patologiczne objawy ze strony narządu ruchu (kulawizna, utykanie, trudności przy wstawaniu czy sztywność kończyn), należy niezwłocznie wykonać zdjęcie rentgenowskie. W tym wieku będzie można już stwierdzić obecność zmian w stawie. Również w tym okresie zaleca się wykonywanie profilaktycznych RTG u szczeniąt niemanifestujących żadnych objawów klinicznych. Badanie wykonuje się pod kątem zmian dysplastycznych w stawie, aby w razie stwierdzenia choroby wdrożyć odpowiednie leczenie i ograniczyć jej rozwój. Badanie rentgenowskie u dorosłych nowofundlandów powinno się wykonywać u osobników powyżej 20 miesiąca, ponieważ wówczas kończy się proces rozwoju kośćca. Wcześniej wykonywane RTG mogą być niemiarodajne.

Badania wykazały, że dysplazja stawów biodrowych może ulec regresji u szybko rosnących psów, które przyjmują pokarm bogaty w kalorie i białko z dodatkami witamin D, C i wapnia. Zbilansowana dieta, prawidłowe użytkowanie ruchowe oraz odpowiednia waga mają istotne znaczenie w ograniczeniu zmian dysplastycznych [3].

Nowofundlandy obciążone są również dysplazją stawu łokciowego (ED), która upośledza zdolności motoryczne. Występuje ona znacznie rzadziej, lecz jest bardziej dotkliwa dla zwierząt, ponieważ wpływa na znaczne pogorszenie jakości życia. Przyczyny jej występowania są podobne jak w przypadku dysplazji biodrowej.

Fot. 11. Ektropium.

Fot. 12. Prawidłowe oko.

Fot. 13. Przed pielęgnacją.

Fot. 14. Po kąpeli.

Fot. 15. Przed strzyżeniem.

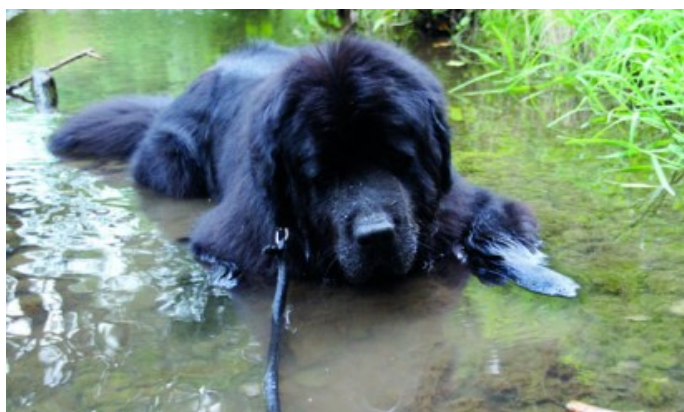

Fot. 16. Strzyżenie na krótko.

Fot. 17. Strzyżony (po lewej) i niestrzyżony (po prawej) nowofundland.

Fot. 18. Kąpiel w wodzie.

Fot. 19. Kąpiel w wodzie.

Z moich obserwacji wynika, że nowofundlandy z ciężkimi dysplazjami stawu biodrowego, prawidłowo prowadzone, dobrze radzą sobie w codziennym życiu pomimo swojej masy. Osobniki z dobrze rozwiniętymi mięśniami zadu odbarczają dysplastyczny staw, co usprawnia ich funkcjonowanie, dlatego w leczeniu choroby ważna jest aktywność zwierząt, przyczyniająca się do rozbudowy masy mięśniowej. Zaleca się ograniczenie chodzenia po śliskich powierzchniach (np. panele) ze względu na rozjeżdżanie się kończyn, co skutkuje bólem i możliwością powstawania nadwichnięć. Powinno się również ograniczyć schodzenie ze schodów, gdyż w znacznym stopniu obciąża stawy.

Zwichnięcie rzepki kolanowej dotyczy przemieszczenia rzepki na stronę przyśrodkową lub

boczną poza odpowiednią krawędź bloczka kości udowej. Może dotyczyć jednej lub obydwu kończyn miedniczych. Zwichnięcie rzepki kolanowej nie jest przypadłością występującą tylko u ras miniaturowych, pojawia się również u ras olbrzymich, m.in. nowofundlandów. Najczęściej obserwuje się zwichnięcie rzepki na stronę boczną. Podejrzewa się, że przypadłość ta ma charakter wrodzony. Niekiedy zwichnięcie rzepki może prowadzić do naderwania lub zerwania więzadła krzyżowego. Jego objawy to: nieprawidłowy chód, utykanie, zawieszanie kończyny w powietrzu, ból, sztywny chód, problem ze wstawaniem [3, 4, 5].

Anomalie kończyny przedniej (NFA - Newfoundland Forelimb Anomaly)

Określana jest jako choroba idiopatyczna. Jednostka ta jest jeszcze w trakcie badań, lecz wnioskując z zebranych informacji i przeprowadzonych badań, przypuszcza się, że nieprawidłowość ta nie jest związana z żywieniem, lecz ma podłoże genetyczne.

Chorobę można stwierdzić już w bardzo wczesnym okresie życia psa - w 4 tygodniu. Anomalie kończyny piersiowej stwierdzono dotychczas jedynie u nowofundlandów oraz w pojedynczych przypadkach u berneńskich psów pasterskich oraz mastifów tybetańskich.

Objawy dotyczą jednej lub dwóch kończyn piersiowych, należą do nich: wygięcie łokcia na zewnątrz, deformacja kości łokciowej i promieniowej, wygięcie nadgarstka na zewnątrz, ból, problem z poruszaniem się, wstawaniem.

Rozpoznanie: RTG w projekcji AP i bocznej.

Leczenie: ograniczenie ruchu, unikanie śliskich podłóg, schodów, leki przeciwbólowe, hydroterapia.

Problemy kardiologiczne - podzastawkowe zwężenie ujścia aorty (SAS)

Dziedziczny problem rasy, wrodzona wada serca uwarunkowana dziedzicznie (dziedziczenie poligenowe), polegająca na występowaniu podzastawkowego pierścienia włóknistego lub tworów włóknisto-mięśniowego. W przypadku znacznego zwężenia dochodzi do zmniejszenia perfuzji silnie przerośniętego mięśnia sercowego oraz do tachyarytmii komorowych, które mogą spowodować nagłą śmierć sercową nawet młodego psa [3].

U nowofundlandów wyróżnia się 3 stopnie podzastawkowego zwężenia ujścia aorty:

- pierwszy stopień: najłagodniejszy, nie powoduje objawów klinicznych oraz szmerów;

- drugi stopień: umiarkowany, psy wykazują niewielkie objawy kliniczne;
- trzeci stopień: zaawansowany, powoduje ciężkie objawy [6].

Objawy: może pojawiać się osłabienie, szybkie męczenie się, omdlenia czy nagła śmierć sercowa.

SAS można podejrzewać na podstawie występowania szmerów sercowych typu wyrzutowego, początkowo zwiększających głośność, a po osiągnięciu maksimum stopniowo cichnących w okolicy podstawy serca. W zależności od ciężkości choroby tętno na tętnicy udowej jest słabo wyczuwalne i narasta stopniowo [3, 7].

Rozpoznanie: EKG, echo serca. Chorobę można stwierdzić już u szczeniąt.

Problemy kardiologiczne - przetrwały przewód tętniczy Botalla (PDA)

PDA definiuje się jako przetrwanie drożnego fizjologicznie w okresie płodowym połączenia między aortą a miejscem rozwidlenia pnia płucnego po urodzeniu [3]. Niekiedy u szczeniąt nowofundlanda przewód nie ulega zamknięciu. 3 razy częściej występuje u suk niż u samców [6]. Dziedziczenie poligenowe.

Objawy: występowanie PDA można potwierdzić już w badaniu klinicznym. Turbulentny („wirowy”) przepływ krwi w czasie skurczu i rozkurczu prowadzi do powstawania charakterystycznego głośnego szmeru, który przenosi się na ścianę klatki piersiowej i może być wyczuwalny palcami; drżenie klatki piersiowej. Występują: zmniejszona tolerancja wysiłkowa, przyspieszony oddech oraz niekiedy kaszel [6].

Rozpoznanie: osłuchiwanie, EKG. Najlepszą metodą leczenia przetrwałego przewodu tętniczego Botalla jest jego chirurgiczne zamknięcie.

Choroby układu moczowego - cystynuria

Dziedziczna choroba uwarunkowana w sposób autosomalny recesywny, polegająca na zaburzeniu transportu w obrębie kanalików nerkowych, co stanowi pierwotny czynnik tworzenia się moczowych kamieni cystynowych. Obciążone nią są głównie samce nowofundlandów.

Objawy: zapalenie pęcherza moczowego, krwimocz, częste parcie na mocz, bolesne i utrudnione oddawanie moczu.

Leczenie: rozpuszczanie kamienia za pomocą alkalizującej, niskobiałkowej diety, farmakoterapia, chirurgiczne usunięcie kamieni cystynowych. Nawroty choroby występują w ¼ przypadków [6].

Choroby układu moczowego - kłębuszkowe zapalenie nerek

Choroba genetyczna o niewyjaśnionym sposobie dziedziczenia. W kłębuszkowym zapaleniu nerek dominują nacieki komórek zapalanych i zmiany w śródbłonku kłębuszków nerkowych. Wywołane są najczęściej przez procesy immunologiczne i infekcje, rzadziej przez leki lub toksyczne uszkodzenie śródbłonka.

Objawy: zależą od przyczyn i stadium choroby. Wielkość i kształt nerek pozostają niezmiennione.

W przewlekłym postępującym kłębuszkowym zapaleniu nerek na pierwszy plan wysuwają się objawy przewlekłej niewydolności nerek (syndrom mocznicowy). W zaawansowanych stadiach mogą pojawić się: obrzęk i płyn w jamach ciała, zaburzenia widzenia, ostra i ciężka duszność [3, 6].

Leczenie: farmakologiczne, stosowanie diet niskobiałkowych.

Zaburzenia tarczycy

Objawy zwykle pojawiają się dość późno, dlatego zalecane są badania screeningowe (badanie przesiewowe - przeprowadzane u zwierząt niemanifestujących objawów choroby). Tarczyca odpowiedzialna jest za wytwarzanie hormonów: trójiodotyroniny (T3), tyroksyny (T4) i kalcytoniny, wpływając na metabolizm i gospodarkę wapniowo-fosforową organizmu.

Zaburzenia tarczycy u nowofundlandów mogą objawiać się nieprawidłowościami metabolicznymi (apatia, otępienie, wzmożony apetyt lub brak apetytu, brak aktywności ruchowej, zmiany masy ciała), związanymi z rozrodem (wydłużenie okresu międzyrujowego lub brak cyklu, ciche ruje, przedłużenie krwawienia rujowego, upadek szczeniąt po urodzeniu, u psów spadek libido), okulistycznymi (wrzód rogówki, zapalenie błony naczyniowej), sercowo-naczyniowymi (zaburzenie rytmu serca, bradykardia/tachykardia, duszności) żołądkowo-jelitowymi (biegunki, zaparcia, wymioty), dermatologicznymi (brak połysku włosa, wzmożone łuszczenie, łojotok, ropne zapalenie skóry, zapalenie ucha zewnętrznego), nerwowo-mięśniowymi (osłabienie mięśni, niezborność, porażenie nerwu twarzowego, napady padaczkowe), hematologicznymi (niedokrwistość, hiperlipidemia) oraz zmianami behawioralnymi (agresja) [3, 4, 6, 7, 8].

Rozszerzenie i skręt żołądka

Nagle rozszerzenie narządu, nadmierne gromadzenie się gazów w jego świetle, atonia, a wreszcie skręt żołądka wokół lub w poprzek osi długiej. Najczęściej w rozszerzonym żołądku stwierdza się znaczne ilości karmy, płynów i gazu. Nieleczone w ciągu kilku godzin doprowadza do śmierci zwierzęcia.

Przyczyny: głęboka klatka piersiowa, łapczywe pobieranie pokarmu, podawanie zbyt dużej ilości karmy i wody, żywienie raz w ciągu dnia.

Objawy: ślinienie, duszność, bolesność, niepokój, nieskuteczne próby wymiotów (puste wymioty), zwiększenie obrysu jamy brzusznej, która przy opukiwaniu daje odgłos bębenny.

Leczenie: odbarczenie żołądka, zabieg chirurgiczny [3, 6].

Choroby oczu

Ektropium, czyli wywinięcie brzegu powieki na zewnątrz, występuje u nowofundlandów częściej niż entropium. Objawia się eksponowaniem spojówki powiekowej, niepełnym zamknięciem szpary powiekowej, tzw. „otwarte oko”. Obserwuje się łzotok, wypływ z oka, skłonność do zapalenia spojówki.

Leczenie: chirurgiczna plastyka skóry powiek i czoła [3, 7].

Entropium - podwinięcie brzegu powieki do wewnątrz, w kierunku gałki ocznej. Najczęściej jej przyczyną jest dziedziczna.

Objawy: wypływ z oka, mruganie, skurcz powiek, zapalenie rogówki.

Leczenie: chirurgiczna plastyka skóry powiek [3, 7].

Choroby skóry

Ostre, sączące zapalenie skóry, tzw. hot spot, występuje sezonowo, zwłaszcza w okresie letnim, pojawianiu się hot spotów sprzyja ciepła, wilgotna pogoda. Pojawieniu się dolegliwości sprzyja lizanie określonych rejonów ciała w następstwie świądu spowodowanego przez pasożyty (pchły, kleszcze, owady). Do ostrego, sączonego zapalenia dochodzi przy skórze, gdzie ograniczona jest wentylacja - przy wilgotnej, skołtunionej

sierści. Jako jej przyczyny rozważyć należy alergię pokarmową lub kontaktową, której może towarzyszyć silny świąd.

Objawy: występują dynamicznie, na ogół przyjmują kształt okrągły - ropiejące, sączące, bolesne i zaczerwienione miejsca skóry.

Leczenie: miejsce dokładnie wystrzyć, 2-3 razy dziennie przemywać skórę łagodnym, odkażającym mydłem w płynie, zastosować środek ściągający i wysuszający. Niekiedy konieczne jest wdrożenie leków przeciwzapalnych, aby złagodzić stan zapalny i świąd. Leczenie trwa mniej więcej tydzień [3, 7].

Zapalenie ucha zewnętrznego (*otitis externa*)

Czynnikiem predysponującym, typowym dla rasy, są ciężkie, obwisłe uszy, obecność dużej ilości tłustej, posklejanej w strączki sierści na uchu oraz policzku, która uniemożliwia prawidłową wentylację, częste pływanie oraz wysoka wilgotność w powietrzu, permanentne czyszczenie przewodu słuchowego, nadmierna produkcja wydzieliny.

Wygląd wydzieliny z ucha może dostarczyć wskazówek co do przyczyny:

- brunatna do brunatno-czarnej, wilgotna, mazista - drożdżaki, gronkowce;
- ropna, kremowo-żółtawa - bakterie Gram-ujemne;
- sucha, przypominająca fusy - roztocza w przewodzie słuchowym;
- woskowata, krucha, żółtawa - zapalenie woszczynowe.

Leczenie: przed wykonaniem otoskopii i oczyszczeniem przewodu słuchowego należy pobrać próbki do badań mikroskopowych, posiewów bakteriologicznych i mykologicznych oraz antybiogramu. Leczenie ułatwia wystrzyżenie wewnętrznej strony małżowiny usznej oraz tłustego, pozlepianego w strączki włosa na policzkach, które usprawni wentylację kanału słuchowego [3, 7].

Pielęgnacja

Nowofundland ma gęstą, dwuwarstwową okrywą włosową, składającą się z nieprzenikliwego włosa pokrywowego umiarkowanej długości oraz gęstego podszerstka o miękkiej fakturze.

Kąpiel

Przed kąpielą należy wstępnie przeczesać włos szczotką pudłówką z długimi pinami (doskonale sprawdza się w przypadku sierści nowofundlanda) oraz, w zależności od potrzeby, można „ściągnąć” nadmiar liniejącego włosa trymerem hakowym.

Okrywa włosowa nowofundlanda jest trudna do zmoczenia, dlatego kąpeli należy poświęcić więcej czasu niż w przypadku innych ras. Strumień ciepłej wody kierujemy na tył psa, a następnie stopniowo przechodzimy ku przodowi. Szybsze namoczenie sierści ułatwi podnoszenie i opuszczanie warstw włosa, tak by woda efektywniej przenikała przez sierść. Po namoczeniu psa przystępujemy do nałożenia pierwszego szamponu, który ma odtłuścić włos oraz usunąć zanieczyszczenia. Pamiętać należy o umyciu kufy, uszu również od strony wewnętrznej i pozlepianych w tłuste strączki włosów na policzkach. Dokładnie trzeba umyć także okolice odbytu, sromu u suk, prącia u samców, wewnętrznej strony ud, ciała pod pachami oraz brzucha, ponieważ podczas kąpeli są one często traktowane pobieżnie [9].

Po spłukaniu pierwszego szamponu przystępujemy do mycia właściwego środkami specjalistycznymi stosowanymi do danego typu włosa lub przeznaczonymi do osiągnięcia zamierzonego efektu (szampon zwiększający objętość, do czarnej sierści, do brązowej lub wybielający dla psów biało-czarnych).

Przy myciu głowy dobrze sprawdza się delikatne podniesienie jej ku górze, aby środek myjący nie dostał się do oczu czy nosa. Gdy głowa jest uniesiona, mamy lepszy dostęp do pielęgnacji łąłoka (podgardla), który u nowofundlandów często jest mocno zanieczyszczony. Po usunięciu drugiego szamponu nakładamy odżywkę, która ma ochronić sierść przed uszkodzeniami, zregenerować ją i zapobiegać dalszym uszkodzeniom. Na kołtuny, pióra na łapach oraz front nakładamy ją obficie [9]. Odżywkę pozostawiamy na 2-3 minuty, w międzyczasie można dokonać korekcji pazurów, jeśli tego wymagają. Podczas kąpeli łatwiej skorygować pazury, ponieważ płytką rogowa ulega zmiękczeniu.

Suszenie

Po kąpeli psa wstępnie osuszamy ręcznikiem i przystępujemy do suszenia suszarką/dmuchawą. Gdy włos jest podsuszony, zaczynamy go rozczesywać i układać. W przypadku dużych i opornych kołtunów nacinamy je wzdłuż (nożyczki skierowane na zewnątrz, by nie skaleczyć zwierzęcia) i ponownie rozczesujemy naciętą, zbitą sierść. W trakcie suszenia pamiętać trzeba o małżowinach usznych, które również osuszamy. Dobrze sprawdza się wata nawinięta na pęsetę, tworząca duży patyczek do uszu [9]. Psy z dużą ilością martwego i wypadającego włosa przeczesujemy trymerem hakowym.

Strzyżenie

Kończyny - wycinamy włosy wyrastające spomiędzy opuszek, ogranicza to w dużym stopniu wnoszenie piasku, a zimą chroni przez zbijaniem się kulek śniegu, które uniemożliwiają chodzenie i, co istotne, zapobiega tworzeniu się kołtunów. Warto zaznaczyć, że u psów geriatrycznych taki zabieg usprawnia wstawanie, ponieważ włos wyrastający spomiędzy opuszek i powodujący rozjeżdżanie się łap zostaje usunięty, co gwarantuje lepszą przyczepność do podłoża.

Włosy na przednich łapach zczesujemy na zewnątrz i strzyżemy, nadając im okrągły kształt, następnie wyczesujemy włos z przestrzeni międzypalcowych do góry i zaokrąglamy. Włos na kończynach piersiowych tworzy pióro, które modelujemy na wysokości nadgarstka do dołu po łuku. Zasada ta tyczy się również kończyn miednicznych. Włos od podstawy łapy ścinamy po łuku. Sierść na kończynach ma być tak ścięta, aby unosiła się niewiele nad podłoże, ale nie miała kontaktu z ziemią [9].

U psów nieuczestniczących w wystawach sierść pod pachami można wyciąć maszynką, gdyż często w tym miejscu tworzą się kołtuny. Krótko strzyżemy również włos na wewnętrznych stronach ud, ponieważ ułatwia to utrzymanie higieny i czystości. Ogranicza się w ten sposób brudzenie sierści nowofundlandów moczem i kałem.

W sezonie wiosenno-letnim nowofundlandy można strzyc na krótko. Gdy temperatury są wysokie nowofundlandy narażone są na przegrzanie, co może skutkować udarem cieplnym. Rasa ta bardzo źle znosi wysokie temperatury, dlatego należy zapewnić im dostęp do chłodnego, zacienionego miejsca i świeżej wody. Pomocne może się okazać strzyżenie na krótko, szczególnie psów starszych. Skrócenie sierści ułatwia termoregulację, przyniesie ulgę oraz usprawni utrzymanie higieny.

Linia dolna - u psów z nadmierną ilością włosa na klatce piersiowej należy zredukować jej długość na wysokość parę centymetrów poniżej łokcia.

Front - dobrze jest stanąć naprzeciw psa. Zczesujemy włos z przedpiersia w swoją stronę. Odstający włos korygujemy po łuku od podgardla do wewnętrznej strony kończyn piersiowych. Dość mocno skracamy włos na podgardlu, zapobiega to notorycznemu zawilgoceniu sierści podczas picia.

Głowa - zaczynamy od wymodelowania uszu. Podnosimy ucho i od nasady do czubka ścinamy zczesany w dół włos. Strzyżemy tak, by ucho było względnie małe, o kształcie trójkątnym, z zaokrąglonym czubkiem. Trzymając podniesione ucho, wyczesujemy

grzebieniem cały włos spod małżowiny usznej, który krótko ścinamy, tak by ucho przylegało płasko do policzka. Umożliwia to prawidłową wentylację, małżowina uszna obciążona przez dużą ilość włosa blokuje dojdzie powietrza do wnętrza ucha [9]. W przypadku problemów z uszami po wystrzyżeniu obserwuje się szybsze ustępowanie objawów chorobowych.

Jeżeli zachodzi potrzeba aplikacji leków w postaci maści lub kremów na zmienione chorobowo miejsce, warto wystrzyż je wraz z marginesem, gdyż tylko w taki sposób będziemy w stanie dotrzeć do zmian skórnych ukrytych pod gęstym futrem nowofundlanda.

Podsumowanie

Nowofundland pomimo swoich ogromnych rozmiarów jest doskonałym psem do towarzystwa. Obfita szata dostosowana do pracy w wodzie wymaga sumiennej pielęgnacji. Personel weterynaryjny prowadzący nowofundlanda powinien nakłaniać właścicieli do regularnych badań, które będą miały kluczowy wpływ na stan zdrowia psa.

Autor:

tech. wet. Tomasz Wantoła
Przychodnia Weterynaryjna Wapienica
Hodowla nowofundlandów VANTOLLA

Zdjęcia:

Z archiwum autora

Streszczenie:

Nowofundland to rasa, która w ostatnim czasie cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Jest to pies duży, o masywnej budowie, silny, dobrze umięśniony, lecz z natury spokojny i łagodny, przyjaciel całej rodziny. Ten ogromny pies o jeszcze „większym sercu” pojawia się coraz częściej w domach Polaków, a co za tym idzie, jest niejednokrotnie gościem lecznic weterynaryjnych. Lekarze weterynarii w codziennej praktyce coraz częściej stykają się z tymi psami, dlatego istotna jest znajomość chorób najczęściej obarczających rasę, dziedzicznych wad wrodzonych oraz predyspozycji do określonych przypadłości.

Słowa kluczowe:

nowofundland, żywienie, zdrowie, pielęgnacja.

Summary:

Newfoundland is the breed that has become more popular lately. Representative of this

breed is of a giant size with massive substance, strong, well-muscled body. But still is naturally calm and a gentle friend of whole family. This huge dog with even bigger heart appears in Poles' homes more often nowadays, meanwhile became a frequent guest in veterinary clinics. Veterinarians themselves in their daily job meet this impressive breed more often, too. So the knowledge about gentle giants, their health issues, genetic faults and predisposition for particular health problems is simply essential.

Key words:

newfoundland, nutrition, health, grooming.

Piśmiennictwo:

1. Tarułka J.: *Wielka Księga Psów: nowofundland – siłacz bez agresji*, [w:] „Mój pies”, 2009, nr 5, s. 52.
2. Case L.P.: *Pies zachowanie, żywienie i zdrowie*, Wydawnictwo Galaktyka, Łódź 2010, s. 479-481.
3. Niemand H.G., Suter P.F., Kohn B.: *Praktyka kliniczna psy (wydanie drugie)*, Wydawnictwo Galaktyka, Łódź 2011, s. 322, 361-372, 381, 499-503, 640-643, 745-746, 835-839, 880-884.
4. Loeffler K.: *Anatomia i fizjologia zwierząt domowych*, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002, s. 90-99, 410-412.
5. Hoskins J.D.: *Pediatrica weterynaryjna. Psy i koty od urodzenia do sześciu miesięcy*, wyd. I polskie, red. Lechowski R., Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2007, s. 423-426.
6. Couto C.G., Nelson R.W.: *Choroby wewnętrzne małych zwierząt*, Wydawnictwo Galaktyka, Łódź 2008, s. 96-100, , 295-297, 425-441, 447-453, 499-517.
7. Richards H., Richards D.: *Newfoundlands Today*, wyd. Ringpress Book, 1997, s. 106-119.
8. Wehrend A.: *Ginekologia i położnictwo psów*, Wydawnictwo Galaktyka, Łódź 2013, s.77-78.
9. Wantoła T.: *Pielęgnacja nowofundlanda*, [w:] „VetPersonel” 2014, nr 2, s. 34-39.
10. Drury M., Drury K.: *This Is the Newfoundland*, wyd. TFH Publications; Second Edition,

1992.

11. Prelaud P., *Choroby alergiczne psów*, Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010.

12. *Proste domowe sposoby na psie i kocie przypadłości*, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003.

Promowane

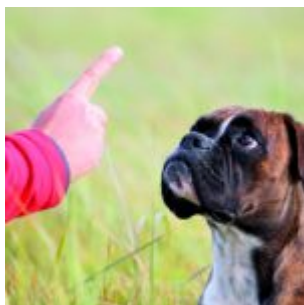
- [Chart perski \(saluki\) - wyspecjalizowany łowca otwartych przestrzeni](#)

- [Żywienie psów ras olbrzymich](#)

- [Coton de tuléar - królewski pies z Madagaskaru](#)

- [PSIA KOŚĆ!](#)

- [CZY MIESZKA Z TOBĄ SUPERPIES?](#)